Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ, Manuscripte nu se retrimitŭ!

Birourile de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulŭ inserțiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

"Gazeta" iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 183. Brașovŭ, Sâmbătă 20 Augustŭ (1 Septemvre) 1888.

Brașovŭ, 19 Augustŭ st. v. 1888.

Procesele intentate foilorŭ nóstre nu mai vorŭ sě se sfêrșéscă.

Fóia, a căreia procesŭ s'a pertractatŭ erĭ înaintea Curții cu jurațĭ din Aradŭ, nu este scrisă românesce, dér ajunge că ea este redactată de unŭ Român și apěră interese române înaintea străinătății.

Trebuia prin urmare sě aibă și „Rumänische Revue" procesulŭ sěu.

Orĭ-cine a cetitŭ acésta revistă ne va da dreptate, când dicemŭ, că limbagiulŭ, de care s'a folositŭ ea întotdéuna, a fostŭ câtŭ se póte de moderatŭ și că de ordinarŭ ea se mărginesce mai multŭ numai a da informațiunĭ despre faptele petrecute cu privire la poporulŭ românŭ.

Dér se vede, că „Rumaenische Revue" nu a ținutŭ destulŭ contŭ de sensibilitatea celorŭ dela guvernŭ și a adusŭ la cunoscința lumei și fapte de acele, carĭ nu le serveau spre laudă, ba a mersŭ chiar până a susține, că Românii suntŭ asuprițĭ de stăpânirea actuală unguréscă.

Destulŭ motivŭ pentru ca sě se îndrepteze și în contra ei mânia procurorilorŭ.

Scopulŭ campaniei guvernului în contra pressei nóstre este invederatŭ. E vorba de a se terorisa diariștii românĭ, carĭ critică și combatŭ starea actuală a lucrurilorŭ.

Domnulŭ Tisza și soții sěi nu vorŭ sě aibă nemulțămițĭ în țěrile guvernate de ei și suntŭ condușĭ de fixa ideă, că nu faptele lorŭ, ci numai „rĕutatea" câtorva „agitatorĭ neastêmpěrațĭ" producŭ nemulțumirea, ce se manifestă din di ce merge mai multŭ în sînulŭ poporațiunei.

De aicĭ vine și credința lorŭ, că décă li se vorŭ astupa gurile acestorŭ pretinșĭ agitatorĭ, tóte vor fi érășĭ bune și cestiunea naționalităților nu le va mai face în vecĭ bătaiă de capŭ.

Șovinismulŭ este o bólă fórte periculósă, dér cea mai rea urmare a acestei bóle este fără îndoială, că orbesce cu totulŭ pe cei ce suntŭ cuprinșĭ de ea.

Nu vědŭ guvernanții ungurĭ, că consciința națională a prinsŭ prea afunde rădăcinĭ în sînulŭ poporului românŭ, decâtŭ ca sě se pótă fi sugrumată prin procese de pressa intentate foilorŭ, carĭ apěră causa lui.

Nu vědŭ cei dela putere, că pressa nóstră, care combate faptele lorŭ violente și nedrepte, tocmai prin acésta feresce mai mult ca nemulțămirea masselorŭ sě nu îșĭ caute alte canalurĭ ascunse de rěsuflare.

Nu vede d-lŭ Tisza și soțĭ, că aceste procese de pressă trebue sě atragă și atențiunea lumei din afară într'unŭ modŭ, care nicĭdecum nu pledéză în favórea artei lorŭ de a guverna.

Tóte aceste nu le vědŭ puternicii dilei, dér vědŭ cu atâtŭ mai mulțĭ agitatorĭ pe tóte potecele și așa dădură și de domnulŭ învěțătorŭ din Reșița Stefanŭ Albu, pe care pentru articulii cu pricina publicațĭ în „Rumänische Revue" l'au făcutŭ cu totŭ adinsulŭ martirŭ naționalŭ.

Juriulŭ din Aradŭ a declaratŭ vinovatŭ pe d-lŭ Albu pentru delictulŭ de ațîțare cu 7 contra 5 voturĭ, ear tribunalulŭ i-a datŭ cea mai aspră pedépsă, ce numai s'a putută cugeta, condamnându-lŭ la unŭ anŭ închisóre și 500 fl. amendă, cu tóte că, precum susține o fóiă guvernamentală, dênsulŭ era mai înainte bine vedutŭ la „patriotĭ".

Mai trebue óre sě perdemŭ cuvinte asupra scopului și tendinței acestei urmărirĭ?

Nu cunóscemŭ încă decursulŭ procesului de pressă alŭ fóiei „Rumänische Revue" de aceea nicĭ nu ne putemŭ pronunța în specialŭ.

Asupra unui punctŭ însě suntemŭ în clarŭ, că cu asemenĭ prigonirĭ guvernulŭ ungurescŭ nu-șĭ va ajunge scopulŭ; în locŭ de a face sě dispară nemulțumirea Românilorŭ, aceste îi vorŭ da și mai mare nutremêntŭ.

Titlulŭ de „nemeșŭ" pentru 8000 florinĭ.

Diarele ungurescĭ învrednicescŭ pe cetitorii lorŭ c'unŭ frumosŭ esemplu de dreptate unguréscă. Impărtășescŭ adecă o scrisóre a fișpanului comitatului Timișórei Sigismundŭ O r m o s îndreptată către ministrulŭ de interne br. O r c z y Béla cu data de 10 Iuniu 1887 va sě dică chiar pe timpulŭ alegerilorŭ de deputațĭ. Și e minunată acéstă scrisóre. In ea se spune că unŭ órecare Franciscŭ F é g e r de profesiune măcelarŭ vrênd cu orĭce prețŭ sě capete diplomă de „nemeșŭ" sacrifică 8000 de florenĭ spre scopurĭ publice. Fișpanulŭ comitatului Timișŭ, punêndu-se în înțelegere cu ministrulŭ de interne Orczy, acesta îlŭ asigură, că clientulŭ sěu va câștiga sigurŭ ceea ce doresce. Ormos împărtășesce îmbucurătórea scire lui Féger și acesta 'i numěră banĭ gata 8000 florinĭ, ér după 10 dile primì diploma de nemeșŭ subscrisă de Majestatea Sa.

Jumětate din banii primițĭ Ormos i-a folositŭ pentru reușirea lui Stojacskovits la alegerile de deputațĭ fiindŭ acesta candidatulŭ partidei guvernamentale în cerculŭ electoralŭ alŭ Bisericei-Albe, ér cealaltă jumětate i-a reservat'o lui br. Podmaniczky președintele comitetului centralŭ alŭ partidei guvernamentale.

Scrisórea fișpanului *Ormos* ajungênd la cunoscința diarelorŭ maghiare opoziționale, acestea o folosescŭ dreptŭ armă în contra guvernului Tisza și susțiitorilorŭ sěi. Ea este reprodusă după o fóiă unguréscă „Nép Zászlója". Din incidentulŭ acesta „Ellenzék" și „Egyetértés" scriu articulĭ nu prea măgulitorĭ pentru d-lŭ Tisza și partisanii sěi. „După tóte astea nu ne mai putemŭ închipui că cum se simte celŭ ce e omŭ cinstitŭ și ține sě fiă cinstitŭ în rêndulŭ celorŭ din partida guvernamentală", dice „Ellenzék". Ĕr „Egyetértés" în primulŭ sěu dela 29 Aug., vorbind despre „cartea neamurilorŭ," dice: „Décă peste câteva sute de anĭ, cronicarulŭ va face amintire și despre Ungurĭ, atuncĭ din scrierile acelui cronicarŭ multe ar trebui sterse sě nu mai fiă spre rușinea neamului nostru; pentru că faptele de acum vorŭ fi o amintire înfiorătóre și tristă a epocei nóstre și ele vorŭ ridica grava acusare în contra nóstră. Vorŭ spune, că a trăitŭ unŭ poporŭ în plaiurile Tisei, care a putută sě se mulțăméscă a se nutri cu minciuna; că s'a lăudatŭ în fața întregei lumĭ, că e liberŭ, pe când elŭ n'a fostŭ decâtŭ o cétă de sclavĭ, care se póte cumpăra cu banĭ mișelescĭ, care-șĭ face de vêndare dreptur̆ de acele, carĭ la alte popóre suntŭ cele mai respectate, le ținŭ sfinte, ér décă nu le au, le câștigă prin sânge.... Ne vorŭ acusa că pe ruinile virtuțilorŭ cetățenescĭ amŭ clăditŭ o constituțiă, despre care ne-amŭ mințitŭ, că e chemată sě garanteze și scutéscă drepturile și moralul nostru, ne-am mințitŭ că ea cu voința națiunei s'a făcutŭ așa, care voință națională s'a manifestatŭ în acea maioritate, care a fost chemată sě aducă legĭ patriei, sě-i apere interesele ș. a.

Impěratulŭ germanŭ și antisemitismulŭ.

„Kreuzzeitung" a scrisŭ în timpulŭ din urmă nisce articulĭ vehemențĭ contra semițilorŭ, cerêndŭ între altele, ca sě se sisteze emanciparea Evreilorŭ. Față cu acestea fóia berlineză „Börsen-Ztg." publică următórea declarațiune, pe care a făcut'o împěratulŭ germanŭ Wilhelm cu privire la antisemitismŭ în presența contelui Bismark Herbert:

Eu cunosc numai douě feliurĭ de ómenĭ:

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

Amintirĭ din Pribegia după 1848.

de

IOANŬ GHICA.

III

(Urmare).

Dér nu găsescĭ tu în tine, în datoriile tale, în trebuința ce scĭ, că are România de tine? nu găsescĭ dic, o parte din puterea ta, ca sě le învingĭ și sě te ridicĭ érășĭ și sě ne dai pe Ionŭ alŭ nostru? Ce? Nenorocirile făcură óre sě cadă din capulŭ těu firele de pěrŭ în care sta puterea ce aveai? Nu, dragulŭ meu, căcĭ noi trăimŭ încă și te iubimŭ, și firele puterei tale sunt România și prietenii těi. Scólă-te dér, căcĭ înc'o-dată ai cădutŭ. Ce? ai simți, dicĭ, destulă abnegațiă, ca sě te lașĭ sě te trântéscă unŭ colosŭ, și te îngrijescĭ, te revolțĭ, vědêndu-te atacatŭ de nisce insecte? Spune tu singurŭ, acesta este limbagiulŭ lui Ionŭ alŭ nostru? Nu, Ionŭ alŭ meu când vedea colosulŭ venindŭ asupră'i se ridica înaintea lui și sumecându'șĭ mânicele se apuca la luptă și résturna colosulŭ, dér când vedea o insectă, că se urca pe dênsulŭ, surîdea și când îlŭ ostenía sbênrăitulŭ ei, îi da unŭ bobârnacŭ și" cădea josŭ insecta. Rîdĭ dér, séu dă-le unŭ bobârnacŭ și nu vorŭ mai esista. Nn te teme de dênșii și de nimenĭ. Rěulŭ ce au putută sě ne facă, l'au făcutŭ. Mai multŭ nicĭ că mai potŭ acum. De nu va triumfa democrația, ei nu vorŭ puté face nimicŭ. Nicĭ Turcia, nicĭ Rusia n'o sě dea cârma țěrei lui Eliadŭ și tovarășii. De va triumfa, precum sunt singurŭ, apoi, cu tótă propaganda lorŭ, suntŭ atâtŭ de incapabilĭ și atâtŭ de criminalĭ, încâtŭ cincĭ minute numai espune portretulŭ lorŭ pe câmpulŭ Libertății, și vei vedé trecênd pe dinainte-țĭ poporulŭ těu 'românŭ dicêndŭ: „Caesar morituri te salutant."

„Scii că am fostŭ bolnavŭ, dér ceea ce mě întristéză mai multŭ este, c'așŭ dori sě mě ducŭ în Transilvania și mediculŭ nu mě lasă. Viéța este atâtŭ de dulce încâtŭ mě supuiu, iau la doctorii, mĭ-am căptușitŭ pieptulŭ cu visicătorĭ și mě supuiu la tóte ticăloșiile facultății. Din nenorocirea mea, a plecatŭ Crețulescu d'aicĭ, căcĭ cine mai sciă câte rănĭ și câtă amărăciune vré sě mai îmĭ facă și sě'mĭ mai dea și elŭ. Spune'i, te rogŭ, c'am primitŭ alaltăierĭ scrisórea lui, dér că nu'i rěspundŭ astă-dĭ, pentru că n'am ce sě'i spunŭ de câtŭ ceea ce i-am disŭ mereu și nu vré sě mě crédă. „Că Turcii suntŭ mișei și că Francia o sě scape lumea de robiă". Elŭ nu voesce sě mě crédă și de aceea nu'i scriu astă-dĭ; cu tóte acestea dăi pentru mine o sărutare, spune-i că M-me Ecaterina Iacovencu a arătatŭ mare talentŭ în rola ce a jucatŭ pe scena ruséscă, și că'lŭ rogŭ, când i'o scriă s'o feliciteze și din parte'mĭ. Bibescu a cerutŭ iertăciune fratesěu și ast-felŭ s'a sfîrșitŭ, pricina. Respectele mele soției tale și a lui, și încă o îmbrățișare pentru voi amêndoiu.

C. A Rosetti.

C. A. Rosetti lui Ioanŭ Ghica la Constantinopolŭ.

Paris, 12 rue, de l'Ouest, 16 Octomvre (1848)

Imĭ eștĭ datorŭ o epistolă, atâtŭ mai bine acuma o sě'mĭ fii datorŭ douě. Cu mine n'o sě ai nicĭ odată cértă pentru asemenea lucrurĭ, însě pentru că nu mĭ-ai respunsŭ sunt silitŭ a'țĭ mai spune că nu sciu nicĭ dorințele nicĭ ideile tale. acele le sciu pentru că eștĭ românŭ ca și mine, dér ceea ce nu sciu este sistemulŭ, calea și ideile tale oficiale, ca sě dicŭ așa, prin care și cu care credĭ că putemŭ sě ne redobêndimŭ patria și libertatea. Eu țĭ-am spusŭ, mĭ-se pare, pe ale mele, și îțĭ voiu mai spune când vei voi, ce credŭ eu că putemŭ și ce ar trebui sě facemŭ. Acum mě socotŭ datorŭ a-țĭ vorbi puținŭ politică.

Credĭ tu că Turcii vorŭ trage acum sabia, séu ca sě dicŭ mai dreptŭ, credĭ că Nicolae va scóte sabia? Și décă se va face rěsboiu, credĭ tu că Turcii în sfârșitŭ se vorŭ descepta din letargia, din stupiditatea lorŭ? Eu unul nu credŭ nicĭ una nicĭ alta, nu credŭ că Nicolae va insista, séu de va insista, credŭ că Turcii vorŭ da totŭ și totulŭ și pe toțĭ și nu vorŭ goli iataganulŭ, Nu credŭ iérășĭ că Nicolae se va risca a deschide unŭ rěsboiu care póte fi peirea lui, în asemenea timpŭ, și în sfîrșitŭ chiar décă Turculŭ va goli iataganulŭ, chiar décă Nicolae va fi atâtŭ de orbŭ, încâtŭ sě nu védă că unŭ rěsboiu póte fi peirea lui, totŭ nu credŭ că Turcii vorŭ vedé că noi putemŭ sě le fimŭ de mare ajutorŭ, că putemŭ sě'i scăpămŭ din peire, de vorŭ voi sě facă ceea ce se cuvine. Cu tóte acestea însă, de și nu credŭ nicĭ în rěsboiu, nicĭ că turcii vorŭ înceta d'a fi turcĭ, (ce sě'țĭ facŭ, nu credŭ că morții învieză, și turcii suntŭ morțĭ pentru mine) deși pe de altă parte sunt sigurŭ, că la întêmplare de o minune ca acésta, tu eștĭ destul a cârmui lucrurile am socotit de cuviință a'țĭ spune și părerea mea.

Turcii sě se înțelégă cu noi mai întêiu în tóte, sě ne dea firmanŭ, întărindŭ anticele tratate și recunoscêndŭ întrégăne și deplină independență. Apoi sě ne dea banĭ și arme, sě ne înlesnéscă sě intrămŭ incognito 4, 5 în țeră, comandantulŭ armiei sě fiă în înțelegere cu noi, și când va veni ora, sě ne sculămŭ într'o unire și sě curățimŭ țéra de

ómenĭ de aceia, carĭ suntŭ adevěrațĭ patrioțĭ, și ómenĭ de aceia, carĭ suntŭ dușmanĭ ai desvoltărei nóstre sănătóse.

Nimenea nu va presupune despre mine, că așĭ vré sě întorcŭ cursulŭ istoriei. Din contră, este o ambițiune pentru Hohenzollernĭ ca sě domnéscă asupra celui mai nobilŭ și totodată asupra celui mai maturŭ poporŭ. Intregŭ codulŭ nostru de legĭ se baséză pe umanitate. Cine n'o recunósce acésta și ațîță pe unii contra altora, nu póte conta la bunăvoința mea.

Bulgarii din Macedonia.

„La Bulgarie“ într'unŭ articulŭ alŭ sěu, vorbindŭ despre situațiunea celorŭ douě mii de locuitorĭ bulgarĭ din Macedonia și ținutul Drinapole, se plânge că articululŭ 62 alŭ tratatului de Berlinŭ, privitorŭ la autonomia bisericilorŭ, nu s'a dusŭ în deplinire.

Intr'unŭ altŭ articulŭ mai nou, fóia bulgăréscă se provócă la articululŭ tratatului de Parisŭ, privitorŭ la reformele administrative, și accentuéză, că este necesarŭ ca reformele sě fiă duse în deplinire, atâtŭ în interesulŭ Turciei, încunjurândŭ pe câtŭ se póte ori-ce presiune din afară. Articululŭ continuă astfelŭ:

„Bulgarii rěmașĭ în Macedonia, ale cărora drepturĭ nu se recunoscŭ și a cărorŭ libertate, în contra tractatului se calcă în picióre, — în locŭ de a se alipi la domnitorulŭ lorŭ involuntarŭ îșĭ ațintescŭ privirea spre principatulŭ fraților lorŭ.

Bulgaria însě e fórte têněră; ea sémte că trebue sě aștepte timpulŭ maturității politice și scie, că trebue sě lucreze pentru desvoltarea ei internă, décă vré sě-șĭ câstige simpatia Europei.

Articululŭ memoratŭ se ocupă după acésta cu situațiunea Armenilorŭ din Turcia și întrébă, pentru ce Pórta nu ia pe față inițiativa, ca de-o parte sě se constitue o Bulgariă mare și tare, ér de alta parte unŭ ținutŭ armenescŭ autonomŭ; acestora sě li-se dea institutiunĭ naționale, sě lĭ-se asigure bunăstarea lorŭ și acésta subîmpărțire sě se folosésca pentru consolidarea Chalifat-ului mohamedanŭ. (cei mai de-aprópe urmașĭ ai lui Mohamedŭ).

„Svoboda“ asemenea se ocupă într'unŭ lungŭ articulŭ cu situațiunea Bulgarilorŭ din Macedonia.

SCIRILE ḌILEI.

† **Dr. Nicolau Popŭ**, conrectorŭ și profesorŭ la gimnasiulŭ românŭ gr. or. din Brașovŭ, a rěposatŭ aḍĭ diminéță scăpândŭ de torturele unei bóle îndelungate de plumânĭ ce slăbise de multŭ organismulŭ lui și cu care purta o luptă adevěrată zelulŭ lui neobositŭ, ce l'a însuflețitŭ până în ultimele momente ale vieței în împlinirea nobilei sale chiămărĭ pe těrêmulŭ instrucțiunii și a luminării tinerimei române. Gimnasiulŭ românŭ de aicĭ pierde în Dr. Popŭ o putere escelentă didactică, profesorii perdŭ unŭ colegŭ fidelŭ și amabilŭ, tinerimea scolară pierde într'însulŭ unŭ dibaciu, inteligentŭ și devotatŭ conducětorŭ. Timpŭ de 22 anĭ a stattŭ Dr. Popŭ în serviciulŭ scólei câștigându-șĭ stima și recunoscința tuturorŭ amicilorŭ ei. Dér nu numai pe terenulŭ scolarŭ, ci și pe celŭ bisericescŭ, rěposatulŭ a fostŭ fórte activŭ ca asesorŭ alŭ consistorului archidiecesanŭ din Sibiiu etc. Elŭ s'a distinsŭ și în viața socială de aicĭ prin viulŭ interesŭ ce-lŭ nutrea pentru progresulŭ ei pe tóte terenele. Unŭ șirŭ lungŭ de anĭ a fostŭ unŭ sprijinŭ de frunte alŭ Reuniunei de cântărĭ și de gimnastică de aicĭ, și până la mórtea sa a funcționatŭ ca secretarŭ alŭ Reuniunei femeilorŭ române din locŭ. — Fiă-i těrîna ușóră și memoria neuitată!

* *

Statistica de maghiarisarea numelorŭ constată, că în jumětatea trecută a anului șĭ-au maghiarisatŭ numele 84 de familii, ai cărorŭ membri la olaltă sunt în numěrŭ de 313 persóne. Afară de acestea au mai cerutŭ concesiunea pentru schimbarea numelui alțĭ 243 de indiviḍĭ, carĭ la olaltă cu ceilalțĭ dau numěrulŭ de 556. După confesiunĭ schimbările de nume se împartŭ astfelŭ: Cei mai mulțĭ dintre ei suntŭ jidanĭ, în numěrŭ de 309 (55.5%.) După ei urméză rom. catolicii, în nunumărŭ de 171 (30.7%). Apoi reformații în numěrŭ de 32 (5.7%) Reformaţilorŭ urméză gr. catolicii în numěrŭ de 23 (4%.) In numěrŭ mai micŭ șĭ-au maghiarisatŭ numele augustinianii și gr. orientalii. — Décă vomŭ avé în vedere, că și dintre greco-catolicĭ suntŭ numai Rutenii, carĭ mărescŭ contingentulŭ numelorŭ maghiarisate, trebue sě constatămŭ, că acéstă statistică dovedesce în modulŭ celŭ mai elocventŭ câtŭ de tare este consciința națională la noi Românii și câtŭ de ridicule suntŭ tóte opintirile de maghiarisare față cu acestŭ trainicŭ elementŭ.

* *

Consulatulŭ austro-ungarŭ a raportatŭ guvernului sěu, că *recolta din România e fórte bună* și că ar fi în stare sě esporteze 9—10 milióne hectolitrii de grâu.

* *

Cu conducerea resortului *ministeriului unguresců de culte și instrucțiune publică*, devenitŭ vacantŭ prin mórtea lui Trefort, fŭ încredințatŭ provisoricŭ ministrulŭ de comunicațiune Gavrilŭ Baross. Elŭ se va presenta în ministeriulŭ de culte numai de câteva orĭ pe septěmână, când va fi vorba de afacerile cele mai grave. Agendele ordinare ale acestui portofoliu suntŭ lăsate în sarcina și sub responsabilitatea secretarilorŭ de statŭ *Berzeviczy* Albert și *Gönczy* Pál.

* *

In România s'au luatŭ disposițiunĭ pentru înființarea mai multorŭ *șcóle de adulțĭ*, de-ocamdată numai în câteva localitățĭ mai principale ale țěrei.

* *

Trenulŭ orientalŭ Viena-Constantinopolŭ se bucură de multŭ interesŭ din partea publicului, dér este folositŭ relativŭ încă de puținĭ călětorĭ. Multele greutățĭ, ce trebue sě le supórte pasagerii, împedecă comunicațiunea. După ce călětorulŭ a trecutŭ granița austriacă, mai are sě percurgă încă trei diferite teritorii, celŭ sêrbescŭ, bulgărescŭ și turcescŭ. Pretutindenĭ suntŭ în cursŭ alțĭ banĭ și la acésta se mai adaugŭ și dificultățile cu vama, spre a nu face tocmai plăcută folosirea trenului orientalŭ. Acum se percurge distanța dela Viena la Constantinopolŭ în timpŭ de 47 óre. Se ḍice, că în curêndŭ va comunica așa numitulŭ trenŭ expresŭ orientalŭ directŭ dela Parisŭ la Constantinopolŭ. Atuncĭ distanța dela Viena la Constantinopolŭ se va percurge numai în 40 de óre.

* *

In ministeriulŭ românŭ de culte se lucréză, după cum este informatŭ „Românulŭ“, la unŭ proiectŭ, care tinde la *îmbunătățirea sorții clerului mireanŭ.*

* *

Foile americane spunŭ, că *Adelina Patti* în urma diferitelorŭ atentate plănuite asupra diamantelorŭ sale a devenitŭ așa de nervósă, încâtŭ se hotărî de a purta de aci înainte prin orașele americane numai diamante false. Impresariulŭ ei auḍindŭ de acésta telegrafă Adelinei Patti, că contractulŭ ce l'a încheiatŭ cu ea numai atuncĭ va avé valóre, décă ea 'șĭ va lua cu sine și diamantele veritabile fiind-că sciă și ea bine, că cei mai mulțĭ, ér cu deosebire damele, mergŭ la teatru și concertŭ mai cu sémă pentru a-i vedé giuvaerele. Dómna Patti trebue decĭ sě se lase de planulŭ de a'șĭ cumpăra pietri false și va avé sě tremure încă pentru diamantele sale veritabile.

* *

Istoriculŭ *George Weber*, autorulŭ istoriei universale și alŭ istoriei literaturii, cărțĭ ce au devenitŭ fórte populare, a muritŭ în alŭ 81-lea anŭ alŭ vieții sale. Elŭ a fostŭ unŭ discipulŭ alŭ lui Schlosser și se înclina studiului istoriei mai multŭ din punctulŭ de vedere alŭ culturii. Istoria sa universală în douě volume, care a apărutŭ în anulŭ 1847, a avutŭ mai bine de 20 de ediții. De asemenea avŭ succesŭ și istoria sa de literatură. Weber a elaboratŭ multe opere istorice, care se baséză pe cercetările sale proprii; între acestea este aceea asupra reformelorŭ din timpulŭ anticŭ. Cartea sa de căpetenia însě este „Istoria universală pentru toțĭ,“ care a începutŭ sě apară acum. Acéstă operă este unŭ modelŭ de silință și de străduință.

* *

Representațiunile d-rei Teodorini în orașulŭ Craiova suntŭ fixate pentru ḍilele de 2, 6 și 9 Septemvre.

* *

O telegramă, ce'i se trimite lui Ellenzék“ dela băile din Balaton, anunță mórtea lui Lonkay Antal, redactorulŭ ḍiarului clericalŭ catolicŭ „Magyar Allam“, despre care a fostŭ vorbă și în colónele foii nóstre, dér nu în modŭ măgulitorŭ, deórece Lonkay a uneltitŭ prin organulŭ sěu necurmatŭ în contra Românilorŭ și în contra desvoltărei lorŭ naționale bisericescĭ.

Procesulŭ de pressă alŭ fóiei „Rumänische Revue.“

Sub acestŭ titlu cetimŭ în „Pester Lloyd“ dela 29 l. c.:

„Procesulŭ de pressă alŭ fóiei „Rumänische Revue,“ care se va pertracta în 30 l. c. înaintea curții cu jurațĭ, privesce doi articulĭ, carĭ au fostŭ publicațĭ în numita revistă în Iulie și Augustŭ anulŭ trecutŭ sub titlulŭ „Situațiunea Românilorŭ în Ungaria“ și „Biserica gr. or. în Ungaria și Transilvania.“

„In primulŭ articulŭ încriminatŭ sě ḍice între altele: In tóte ramurile vieții de statŭ în Ungaria numai interesulŭ unguresců e dătătorŭ de tonŭ, pe când interesele poporațiunei celeilalte, care formézǎ maioritatea țěrii nu numai că nu se consideră, ci suntŭ privite chiar ca nisce nisuințe separatiste. Șovinismulŭ domnitorŭ a têmpitŭ așa de multŭ sêmțulŭ pentru dreptate și echitate, încâtŭ Ungurii nu se mai mulțumescŭ aḍĭ de a esploata pe deplinŭ posițiunile lorŭ câștigate mai multŭ prin întêmplare decâtŭ prin meritŭ, și se uită chiar cu ochĭ rěi, décă celelalte naționalitățĭ străruescŭ a se desvolta în starea lorŭ de față asuprită.

„Ungurii nu vědŭ în celelalte naționalitățĭ pe soții, ci pe contrarii lorŭ, a cărorŭ putere pare a fi condiționată de propria lorŭ slăbiciune...... Cum sě se însuflețéscă unŭ poporŭ pentru astfelŭ de instituțiunĭ, a cărorŭ ascuțișŭ e îndreptatŭ asupra propriei sale individualitățĭ, cum sě jertféscă elŭ viéță și avere pentru unŭ organismŭ, pe care flŭ privesce ca stricăciosŭ pentru sine însușĭ?... Décă Românii suntŭ astăḍĭ încă bunĭ patrioțĭ, acésta este de a se mulțămi numai caracterului lorŭ conservativŭ și convingerii lorŭ că sistemulŭ de față nu se póte ține, căcĭ Ungurii le-au luatŭ de multŭ orĭ ce motivŭ fundatŭ de a fi patrioțĭ. Décă însě Românii vorŭ înceta de-a fi bunĭ patrioțĭ, atuncĭ acésta nu va fi greșéla lorŭ propriă, ci greșéla sistemului domnitorŭ și a conducětorilorŭ acestui sistemŭ.

In alŭ doilea articulŭ încriminatŭ se accentuéză réua stare a bisericei gr. or. în Ungaria față cu celelalte biserici și mai alesŭ față cu biserica catolică.

Redactorulŭ fóiei „Rumänische Revue“ Dr. Corneliu *Diaconovich* a numitŭ în cursulŭ cercetării judecătoresci ca autorŭ alŭ articolilorŭ încriminațĭ pe învěțătorulŭ gr. or. din Reșița Stefanŭ *Albu* pe acelașĭ, care nu de multŭ fusese alesŭ ca membru în „comitetulŭ reuniunei pentru lățirea limbei maghiare,“ din causa pretinselorŭ sale sentimente bune unguresci.

Albu recunoscŭ înaintea judelui instructorŭ, că elŭ este autorulŭ articulilorŭ și curtea cu jurațĭ din Aradŭ va avé prin urmare sě-șĭ dea verdictulŭ asupra acusațiunei îndreptate contra lui pentru delictulŭ de ațîțare.“

Juriulŭ, precum scimŭ șĭ-a datŭ verdictulŭ erĭ în urma căruia Stefanŭ Albu a fostŭ condamnatŭ la unŭ anŭ închisóre și 500 fl. amendă.

Dreptate ungurésca.

(Unŭ procesŭ intentatŭ pentru vătămarea culorilorŭ negru galbenŭ).

Cu ocasiunea demonstrațiunilorŭ inscenate de studenții maghiarĭ dela universitatea din Budapesta contra ministrului de honveḍĭ, br. Fejervari, juristulŭ *Papp Zoltan* declamase o poesiă întitulată „*Negru-galbenŭ*: Pentru acésta procuratura reg. i-a intentatŭ procesŭ sub cuvêntŭ, că a agitatŭ contra legăturei esistente între statele monarhiei. Pasagele incriminate ale poesiei suntŭ următórele:

„Inainte de ce amŭ fi descărcatŭ pușca asupra dușmanului sě călcămŭ în tină stindardulŭ acela“ (înțelege stindardulŭ negru-galbenŭ).... „Acéstă fléndură miserabilă are douě colorĭ înaintea Maghiarului: negrulŭ e fărădelegea, galbenulŭ, ura“.... Vină viforŭ din tóte părțile pentru ca sě nimicéscă odată pe Austria.“

Inaintea tribunalului Papp Zoltan apěrându-se ḍise, că elŭ n'a cunoscutŭ poesia, pe care a scris'o Iuliu Ruduyan

---

muscalĭ, apoi sě se tragă și d-lorŭ, țéra sě'șĭ alégă de bună voiă ómenii ce va voi s'o cârmuiască și modulŭ guvernului ce-i va plăcea ei, chiar și republică; și România una cu Moldavia îi va da 30,000 de soldațĭ ca sě combată pe căpitanŭ Nicolae, póte chiar și Ungurii, de le va înlesni mijlócele, deși prea târḍiu, însě se póte sě isbutéscă a rădica érășĭ o armiă. Acestŭ sublimŭ resbelŭ va topi pe Nicolae, și Republica română va esalta capetele și inimile; și eu unulŭ suntŭ sigurŭ, că lumea întrégă ce turbéză în lanțurile ei' le va rupe în acelŭ momentŭ. Am isprăvitŭ; de m'ai înțelesŭ atâtŭ mai bine pentru mine; de nu m'ai înțelesŭ atâtŭ mai rěu pentru noi. Tu veḍĭ bine că așĭ avea multe sě-țĭ ḍicŭ în acésta, dér este de prisosŭ. De m'ai înțelesŭ, tu scii totŭ, de nu m'ai înțelesŭ, orĭ câtŭ a-șĭ desvolta ideile mele ar fi de prisosŭ, pentru că omulŭ nu înțelege ceea ce nu simte și nu crede. Ițĭ ḍicŭ numai că pentru mine eștĭ rěspunḍětorŭ de binele și de rěulŭ ce va eși. Décă nicĭ unele din aceste vise nu se vorŭ realisa, precum credŭ, n'ar fi cu putință óre sě ne înțelegemŭ cu tine celŭ puținŭ și sě lucrămŭ? Nu ai tu ca și mine asigurarea, că în curêndŭ — mâne óre, peste unŭ anŭ, peste doi, peste patru, socialismulŭ o sě triumfe? Nu trebue óre sě ne pregătimŭ ca sě nu ne mai găséscă învierea goĭ, cum amŭ fostŭ în anulŭ trecutŭ? Nu suntemŭ datorĭ sě ne creămŭ o patriă, sě pregătimŭ mijlócele desrobirei, ș'apoi mijlócele d'a întemeia, d'a sădi libertatea? Décă dér eștĭ de acéstă părere, eu iți voiu spune ceea ce trebue sě facemŭ după părerea mea; mai cu sémă eu sperŭ, că în luna acésta séu în cea viitóre sě isbutimŭ a face aci o mică societate de 6, 7, 10, orĭ câțĭ ne vomŭ putea ajunge în idei, și sě începemŭ a lucra; de cé óre sě nu fii și tu cu noi și noi cu tine? De ce puterile tale sě se paraliseze nefiindŭ sprijinite d'ale nóstre ș'ale nóstre nefiindŭ susținute d'ale tale? De ce sě nu fimŭ unŭ sufletŭ în idei, precum suntemŭ fiii unei singure mame? Acestea avémŭ a'țĭ ḍice d'ocamdată...

„Arată, te rogŭ, respectele mele soției tale și frățescile îmbrățișărĭ lui Sergiescu, Ionescu, căruia sunt datorŭ o epistolă, și tuturorŭ Românilorŭ ce vorŭ voi sě le priméscă cu bucuria cu care le dau eu.

„Trebile méle mergŭ și mai reu decâtŭ ale tale; fiă, noi nu vomŭ peri. De vei voi sě'mĭ scri, te rogŭ a nu'mĭ scrie prin Golescĭ. Primesce acum o îmbrățișare de frate, până la revedere.

„Rosetti.“

(Revistă nouă) (Va urma).

[..]ky şi că acea poesiă cu 8 Iunĭ mai na[..]nte, adecă pe timpulŭ când se făceau [..]ncă demonstraţiunile în contra lui Jan[..]sky, s'a publicatŭ în fóia sĕptĕmânală „A. nép zászloja“ şi procuratura regéscă n'a intentatŭ procesŭ pentru acésta.

In urma acestei apĕrărĭ tribunalulŭ a sistatŭ procesulŭ, însĕ tabla regéscă, în urma apelaţiunei procurorului, l'a judecatŭ pe Papp Zoltan vinovatŭ pe basa §-ului 173 alŭ codicelui penalŭ.

Afacerea acésta a ajunsŭ în fine înaintea curiei regescĭ, care *a aprobatŭ prima sentinţă* adusă din partea tribunalului, prin care *procesulŭ fu sistatŭ*.

Internatulŭ Reuniunei femeilorŭ române din Braşovŭ.

In „Gazeta“ din 26 Iulie v. sub rubrica „Scirile dilei“ s'a adusŭ o notiţă despre frumósele lucrurĭ esecutate în internatulŭ Reuniunei femeilorŭ române din Braşovŭ şi espuse în sala cea mare a gimnasiului cu prilejulŭ esamenului scólei de fetiţe, împreună cu obiectele lucrate în acéstă scólă.

Deórece internatulŭ, despre care e vorba, deşi are a se lupta încă cu greutăţile inceputului şi deşi a fostŭ înfiinţatŭ sub nisce condiţiunĭ de totŭ modeste, totuşĭ face progrese din ce în ce mai îmbucurătóre, credŭ, că nu ar fi de prisosŭ, décă s'ar da unele informaţiunĭ asupra lui, ca astfelŭ on. publicŭ sĕ scie sub ce împrejurărĭ funcţionéză, şi convingêndu-se despre soliditatea lui, sĕ-i dea tótă atenţiunea, care o merită.

Internatulŭ în cestiune, a fostŭ înfiinţatŭ înainte de acésta cu doi anĭ de dile de Reuniunea femeilorŭ române cu scopŭ, ca pe de o parte copilelorŭ, care vinŭ din afară la deosebitele institute de învĕţămêntŭ din Braşovŭ, sĕ li se ofere unŭ cuartirŭ mai corĕspundĕtorŭ şi mai puţinŭ costisitorŭ, de cum l'arŭ puté avé la particularĭ, éră de altă parte, ca fetiţelorŭ aflătóre în acestŭ internatŭ sĕ li se dea instrucţiunea, de lipsă în tóte ramurile vieţii practice: în grijirea şi arangiarea odăilorŭ de locuitŭ, în gătitulŭ bucatelorŭ şi conservarea celorŭ de lipsă pentru bucătăriă, în spălatŭ, torsŭ, ţesutŭ, croitŭ, împletitŭ şi în deosebite alte lucrurĭ de mână femeescĭ, — cu unŭ cuvêntŭ, în tóte cunoscinţele necesare pentru conducerea unei case. Si pentru ca chiar şi părinţii cu mai puţină dare de mână sĕ'şĭ pótă trimite copilele dênşilorŭ la noulŭ internatŭ, comitetulŭ Reuniunei stabili ca taxă pentru primirea unei eleve, împreună cu cuartirulŭ şi cu tótă întreţinerea, numai suma de 10 fl. pe lună, avêndŭ a se întreţinea gratuitŭ şi douĕ-trei copile orfane séu din familii scăpĕtate.

Conducerea nou înfiinţatului internatŭ o încredinţă comitetulŭ Reuniunei dómnei *Maria Bélu*, o femeiă îndestrată cu cunoscinţele de lipsă şi totodată capabilă a administra unŭ institutŭ, ca acela, despre care e vorba.

Sub bine chibzuita conducere a dómnei Belu internatulŭ în cestiune prosperă în anulŭ primŭ alŭ esistenţei sale destulŭ de bine, necausândŭ Reuniunei alte spese, decâtŭ modesta remuneraţiune a dómnei dirigente. In anulŭ acesta internatulŭ avu 11 eleve din deosebite părţĭ ale ţĕrei, dintre care unele cercetară şi prelegerile dela scóla română de fetiţe (una cercetă scóla de statŭ)*) éră altele se mulţămiră cu instrucţiunea din internatŭ. Intreţinere gratuită avură 2 séu 3 eleve.

In anulŭ alŭ doilea posiţiunea internatului se uşura fórte multŭ prin aceea că dómna *Elena T. Filitis* din România, fiica meritatului şi multŭ regretatului comerciantŭ R. Radovicĭ, îndemnată de frumósele esemple de marinimiă ale vrednicului sĕu părinte, puse la disposiţiunea Reuniunei pe séma instituţiunei celei nouĕ casele sale părintescĭ, în care internatulŭ se instală câtŭ se póte de bine. Numĕrulŭ elevelorŭ din anulŭ alŭ doilea a fostŭ 8, dintre care douĕ au fostŭ întreţinute gratuitŭ.

In anulŭ acesta unele dintre eleve la dorinţa părinţilorŭ a avutŭ pe lângă o mică tacsă instrucţiune particulară în internatŭ din limba germană şi din cea română. Ca instructorŭ a funcţionatŭ d-lŭ profesorŭ gimnasialŭ Iónŭ Popea, unŭ bărbatŭ bine cunoscutŭ pe terenulŭ instrucţiunei.

Ordinea, ce domnesce în internatŭ, îngrijirea elevelorŭ şi succesele în instrucţiune a trebuitŭ sĕ mulţuméscă pe orĭ şi cine a visitatŭ noulŭ şi folositorulŭ institutŭ alŭ Reuniunei femeilorŭ române. Cu deosebire au trebuitŭ sĕ facă o impresiune din cele mai favorabile bine esecutatele obiecte (ţĕsăturĭ, împletiturĭ şi cusăturĭ) espuse la esamenele de încheiere, despre care s'a făcutŭ în parte amintire şi în „Gazeta“ din 26 Iulie.

De bună sémă internatulŭ în cestiune este vrednicŭ de atenţiunea publicului românŭ şi ar merita sĕ fie folositŭ cu multŭ mai multŭ, de cum a fostŭ până acum. **B.**

*) Este de observatŭ, că afară de scóla de fetiţe de statŭ se mai află în Braşovŭ o scólă civilă săséscă fórte bine organisată. Românii până acum au numai o scólă primară de copile cu 5 clase.

Corespondenţa „Gazetei Transilvaniei.“

Lăscudŭ, 28 Aug. 1888.

Petrecerea din M. Ludoşŭ. In diua de S. Maria a. c. s'a ţinutŭ în Ludoşulŭ de Mureşŭ o petrecere în favorulŭ s. bisericĭ gr. cat. de acolo. Aşa credŭ, că o petrecere mai frumósă şi mai nobilă ca acésta cu greu se va mai arangia în ţinutulŭ Mureşului. Decoraţiunea sălei de jocŭ şi gustulŭ cu care au fostŭ arangiate tóte este vrednicŭ de tótă lauda.

Séra pe la 6 ore sala de jocŭ era deja plină. Totŭ ce a avutŭ Mureşulŭ şi Câmpia mai frumosŭ şi mai plăcutŭ era de faţă. Dansulŭ s'a începutŭ cu plăcutulŭ jocŭ românescŭ *„Ardeléna“*. Deşi sala de jocŭ a fostŭ fórte spaţiósă, faţă cu numĕrulŭ óspeţilorŭ însĕ era de altădată mică. Ceea ce a pututŭ sĕ încânte mai multŭ publiculŭ românescŭ au fostŭ jocurile străbune *„Căluşierulŭ“ şi „Bătuta“* carĭ, esecutându-se cu multă dibăciă şi tactŭ de 12 tinerĭ îmbrăcaţĭ românesce, au storsŭ admiraţiunea şi aplausulŭ tuturorŭ.

Intre pause, zelosulŭ preşedinte prin o vorbire binesimţită, mulţumi publicului pentru sprijinulŭ materialŭ, ce l'a datŭ sf. bisericĭ de acolo.

Petrecerea a decursŭ în ordinea cea mai bună până la rĕsăritulŭ sórelui, când óspeţii, prea îndestuliţĭ şi încântaţĭ de-o petrecere aşa frumósă, s'au reîntorsŭ pe la ale lorŭ, ducêndŭ cu sine suvenirulŭ celŭ mai plăcutŭ precum şi dorinţa de a se mai revedé şi pe viitorŭ întruniţĭ în o petrecere aşa frumósă, cum a fostŭ acésta.

Costumulŭ românescŭ şi de astădată a fostŭ bine representatŭ, semnŭ că prea stimabilile nóstre dómne şi d-şóre sciu sĕ apreţieze adevĕrata frumseţă a străvechiului portŭ românescŭ.

Laudă şi onóre zelosului comitetŭ arangiatorŭ şi în speciă bravului preşedinte alŭ petrecerei, D-nului protopopŭ Nicolau Solomonŭ care a luatŭ iniţiativa şi conducerea acestei petrecerĭ frumóse.

Precum resultatulŭ moralŭ alŭ petrecerei a fostŭ pe deplinŭ mulţămitorŭ, aşa credŭ că şi celŭ materialŭ va fi fost îndestulitorŭ. Acesta îlŭ vomŭ vedé mai târdiu din raportulŭ comitetului arangiatorŭ. **Unŭ participantŭ.**

Din Câmpiă, Augustŭ 1888.

Stimate D-le Redactorŭ! Aţĭ amintitŭ la timpulŭ sĕu, că comitetulŭ administrativŭ alŭ comitatului Mureşŭ-Turda a adusŭ hotărîrea, ca sĕ se slobódă aşa numitulŭ *lacŭlŭ Riciului* sub cuvêntŭ, că acésta ar fi necesarŭ a se face din punctŭ de vedere sanitarŭ.

Modulŭ cum se esecută hotarîrea comitetului administrativ alŭ comitatului M.-Turda de a se deşerta lacŭlŭ Riciului, ne face sĕ credemŭ, că nu atâtŭ consideraţiunĭ sanitare au îndemnatŭ pe comitetŭ sĕ aducă acéstă hotărîre, câtŭ mai vîrtosŭ interesulŭ materialŭ alŭ proprietarilorŭ maghiarĭ, în a cărorŭ stăpânire se află numitulŭ lacŭ. Aceştĭ proprietarĭ maghiarĭ au vrutŭ sĕ facă din lacurĭ rîturĭ, pentru că rîtulŭ mai multŭ folosŭ póte sĕ aducă decâtŭ unŭ lacŭ. Cum au vrutŭ, aşa au făcutŭ. Comitetulŭ comitatensŭ o fi înţelesŭ voinţa ciocoilorŭ maghiarĭ şi de aceea s'a grăbitŭ a aduce o asemenea hotărîre, contra căreia n'aşŭ avé nimicŭ de disŭ, décă nu s'arŭ fi făcutŭ în contulŭ bieţilorŭ locuitorĭ din mai multe comune, carĭ mai toţĭ suntŭ ţĕranĭ românĭ.

Décă prin lege sĕ pótă îndatora orĭ ce cetăţénŭ sĕ-şĭ cureţe d. es. curtea, sĕ-şĭ reguleze agrii etc. la casŭ décă acésta o pretinde bunăstarea sanitară a locuitorilorŭ, pentru ce óre sĕ nu se pótă îndatora la acésta şi proprietarii unorŭ lacurĭ, décă lacurile lorŭ au urmărĭ desastruóse pentru starea sanitară a locuitorilorŭ şi décă acei proprietarĭ nu numai că suntŭ în stare a face pe uşorŭ acésta, ci mai potŭ conta chiar şi la unŭ câştigŭ materialŭ?

Tóte acestea nu le-a avutŭ în vedere comitetulŭ administrativŭ alŭ comitatului Mureşŭ-Turda, ci a îndatoratŭ comunele Riciu, Sânmărtinŭ, Bandŭ, Săbediu, Culpiu, Lechincióra şi Şamşudŭ sĕ facă unŭ şanţŭ de 4 stânjinĭ, care sĕ serve ca matcă pentru scurgerea apei. S'au aruncatŭ pe bieţii ómenĭ dile de lucru şi acum, când lucrulŭ este mai scumpŭ, ei suntŭ duşĭ sĕ reguleze scurgerea apei din lacurile domnilorŭ pentru a le face lorŭ rîturĭ. Solgăbirĕulŭ Dozsa din Têrgulŭ-Mureşului şĭ-a trimisŭ pandurulŭ în Sânmărtinŭ, i-a silitŭ pe ómenĭ sĕ-şĭ lase ale lorŭ şi sĕ mérgă sĕ sape în tină la şanţurĭ.

Se vorbesce că şi ministeriulŭ ar fi aprobatŭ acéstă hotărîre a comitetului comitatensŭ, care este atâtŭ de apăsătóre pentru poporŭ. E durerosŭ ce-i dreptŭ, că stăpânii dela putere sunt atâtŭ de vitregĭ faţă cu poporulŭ; pe noi însĕ asemenĭ fapte nu ne mai surprindŭ căcĭ suntemŭ dedaţĭ cu „dreptatea“ ungurescă, ce va rĕmâné proverbială din nemŭ în neamŭ. ***

NECROLOGŬ.

Subscrişii cu inima frântă de durere aducŭ la cunoscinţa numeroşilorŭ consângenĭ, amicĭ şi cunoscuţĭ, cumcă multŭ iubitulŭ lorŭ fiu, frate şi nepotŭ **A. Sabinŭ Nicola** studentŭ de a VII cl. gimn., după unŭ morbŭ împreunatŭ cu grele şi îndelungate suferinţe, adĭ la 3 ore dim., în frageda-i etate de 18 anĭ, a eşitŭ dintre vii, dându-şĭ nobilulŭ sufletŭ în mânile Creatorelui. Rĕmăsiţele pămêntescĭ ale decedatului se vorŭ aşeda spre repausŭ eternŭ, în 31 Aug st. n. la 3 ore p. m. în cimiteriulŭ bisericei gr. cat. din suburbiulŭ Lipovenĭ.

Alba-Iulia, 30 Augustŭ 1888.

Mateiu Nicola, advocatŭ, tată. *Enea Nicola* doctorandŭ în medic. frate *Cornelia Nicola*, *Maria Nicola*, surorĭ. *Elisa de Nemeşŭ* născ. *Piposŭ*, c. r. perceptorésă viduă, ca bună.

DIVERSE.

Statua liu Shakespeare în Parisŭ. Capitala Franciei are deja o mulţime de statui de a bărbaţilorŭ marĭ din întréga lume, între carĭ mai însemnată este cea a lui Dante. Nu preste multŭ Parisulŭ va avea şi statua marelui poetŭ englesŭ Shakespeare, pe care o va dărui Sir Knighton Wiliam. Scirea acésta îmbucurătóre a fost primită cu unanimitate în trecuta şedinţă a consiliului orăşenescŭ. Statua este opera artistului Furnier şi va fi aşedată în dreptulŭ boulevardului Haussmann lângă Avenue de Messine. Desvălirea ei se va întêmpla în 14 Octomvre cu mare pompă.

Unŭ congresŭ internaţionalŭ de spiritiştĭ. In Septemvre a. c. se vorŭ întruni într'unŭ congresŭ internaţionalŭ toţĭ spiritiştii în Barcelona în Spania. Deja până acuma s'au însinuatŭ o cétă întrégă de „specialiştĭ“. Din Francia se aştéptă Flaumarion, din America profesorulŭ Crookes ér din Italia se va presenta Succi. Ca locŭ alŭ primului congresŭ de aceea s'a alesŭ Spania, fiindcă aicĭ este lăţitŭ cu deosebire spiritismulŭ. In Spania aparŭ 3—4 diare spiritiste a cărorŭ susţiitorĭ suntŭ mai alesŭ cercurile militare. S'a lăţitŭ scirea că pe timpulŭ ultimului rĕsboiu, Carlistŭ, unŭ generalŭ de-altcum fórte cunoscutŭ, invoca spiritile beliduoilorŭ Napoleonŭ şi Caesar şi cerea sfaturĭ dela ele. — Congresulŭ acesta are sĕ fiă fórte interesant şi póte că uniculŭ în şirulŭ Congreselor europene.

Unu furtŭ genialŭ. Măestrulŭ de capelă a unei orchestre ţigănescĭ din Viena s'a dusŭ la unŭ neguţătorŭ de note musicale sĕ cumpere unŭ marşŭ nou. Neguţătorulŭ 'l-a servitŭ îndată, spuindu-i preţulŭ. „Scii ce — dise ţiganulŭ — eu am sĕ viu cu tovarăşii mei sĕ le cântŭ marşulŭ şi décă le va plăcea, bucurosŭ o sĕ'lŭ cumpĕrŭ.“ „Bine“ — rĕspunse neguţătorulŭ. — Peste unŭ césŭ elŭ sĕ întórse cu vre-o 6 nespălaţĭ, pe care îi aşédă la rêndŭ şi apucândŭ arcuşulŭ execută după note cântecŭlŭ celŭ nou. De abia isprăvise, când toţĭ ţiganii începură sĕ strige: — „Nu cumpĕrămŭ noi astfelŭ de bazaconii.“ — „Cum? Că e frumosŭ marşulŭ, că e celŭ mai nou,“ — dise negustorulŭ. — „Nu ne trebue.“ Şi toţĭ ţiganii eşiră. Cântarea era fórte esactă.

După vre-o câte-va dile, negustorulŭ de piane se duse din întêmplare într'o séră la o masă în o grădină, unde rĕmase îmărmuritŭ găsindŭ pe aceiaşĭ ţiganĭ, care fuseseră în prăvălia lui, cântândŭ tocmai marşulŭ, ale cărui note nu voiseră sĕ le cumpere şi care este acum la modă în Viena. Dênsulŭ a chematŭ la o bere pe conducĕtorulŭ şi cu puţinŭ şiretlicŭ a aflatŭ că lăutarii învĕţaseră cântecŭlŭ dintr'o singură audire, astfelŭ că nu mai avură trebuinţă de note. Totd'odată i s'a spusŭ, că orĭ de câte orĭ iese unŭ cântecŭ nou, ţiganii întrebuinţéză stratagema acésta de a se preface, că vorŭ sĕ cumpere note, pe care le învaţă chiar în prăvăliă după o execuţie a măestrului lorŭ, prefăcêndu-se apoi, că nu le place cântecŭlŭ, spre a scăpa de cheltuiélă.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 31 Augustŭ st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	9.40	Vênd.	9.42
Argintŭ românescŭ .	„	9.30	„	9.35
Napoleon-d'orĭ . . .	„	9.75	„	9.77
Lire turcescĭ . . .	„	11.07	„	11.10
Imperialĭ	„	10.07	„	10.10
Galbinĭ	„	5.72	„	5.76
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	122.—	„	122.50
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 29 Augustŭ st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	101.95
Renta de hârtiă 5%	91.45
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	148.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	98.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	113.50
Bonurĭ rurale ungare	104.90
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.90
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ . . .	104.80
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale transilvane	104.60
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ unguresců	99.75
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	129.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	125.85
Renta de hârtiă austriacă	81.70
Renta de argintŭ austriacă	82.50
Renta de aurŭ austriacă	111.40
Losurĭ din 1860	139.70
Acţiunile băncei austro-ungare . . .	874.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar. .	306.50
Acţiunile băncei de creditŭ austr. .	312.90
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.85
Napoleon-d'orĭ	9.75½
Mărcĭ 100 împ. germane	60.10
Londra 10 Livres sterlinge	123.26

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

Sz. 5358—1887. 134
tkv.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. jbiroság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Furnika fogarasi takarék pénztár vegrehajtatónak Paraschiva Cacarez szül. Cacarez végrehajtást szenvedö elleni 100 frt. tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a brassoi kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén lévö Szeratán községben fekvö a szeratai 2 sz. tjkben A † alattfoglalt

3/1 (	hrsz. ingtl.	160 fl	2209	hrsz. ingtl.	7 f. —
4/1 (		40 fl	2475		9 „ —
808		4 fl 50	2687		7 „ —
1304		13 fl	2957/2		6 „ 50 cr.
1370		9 fl 50	3552/2		7 „ 50 cr.
1398/1		31 fl	3441/1		6 „ —
3498	hrsz. ingtl.	1 f.	4283	hrsz. ingtl.	4 f. —
3499		1 „	5386 (		
3500		1 „	5387 (		7 „ 50 kr.
3725		6 „	6315/1		28 „ —
3876		13 „	6601		8 „ —
3881		9 „	$3242/_{14}$		81 „ 50 cr.

az árverést ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1888 évi September hó 3-ik napján délel. 9 órakor szerata község hazánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanak becsárának 10%-át vagyis készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 évi novemberhó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál elöleges elhelyezéséröl kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Fogaras 1888 évi januar hó 20 napján.

A fogarasi kir. jbiroság mint telekkönyvi hatóság.

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după améḑĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de améḑĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Braşovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după améḑĭ.
Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Rĕşnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ:* 12 óre 30 m. după améḑĭ
b) „ „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după améḑĭ.
c) „ „ în *Săcuime* [S. Georgĭ]: 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ:* 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele:* 4 óre diminéţa.

Tipografia A. MUREŞIANU Braşovŭ.